Apoliupoproteiin B

Apolipoproteiin B plasmas (P-apoB)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon 617 1027

Üldiseloomustus

Apolipoproteiin B (apoB) on LDL-osakeste põhiline (80%) apoproteiin, tänu millele maksa- ja teiste rakkude retseptorid tunnevad LDL–osakesi ning toimub lipiidide transport rakkude sisesesse ruumi. ApoB eksisteerib kahes vormis – apoB-100 ja apoB-48. apoB-100 sünteesitakse maksas ja sekreteeritakse verre väga madala tihedusega lipoproteiinide (VLDL) koosseisus. Paastu seisundis on apo B-100 põhiline apoB vorm veres. apoB-48 sünteesitakse soolestikus, ta on põhiline apoB vorm külomikronites.

Näidustused (2)

- Kardiovaskulaarse riski hindamine, perekondliku ning sekundaarse hüperlipideemia diagnoosimine (koos apoAI ja teiste lipiidide testidega), peamiselt kui perekonnaanamneesis esineb südamehaigus ja lipiidide (eriti triglütseriidide) väärtused on patoloogilised
- Ravi efektiivsuse jälgimine (teisene ravi sihtmärk)

Referentsvahemik (3,6,7)

<15p	0,19-1,37 µmol/L
15p-1a	0,39-2,54 µmol/L
1-6a	0,78-1,76 µmol/L
6-19a	0,59-1,76 µmol/L
Soovituslik väärtus >19a	<1,95 µmol/L

Kliiniline tõlgendus

Koos vähenenud apoA1-ga seostatakse seda kõrgenenud südame-veresoonkonna haiguste riskiga.

Kontsentratsioon suurenenud:

- Hüperkolesteroleemia
- Rasedus (ajutine taseme tõus)
- LDL-retseptorite defekt/ ApoB geeni mutatsioonid
- Kolestaas
- Nefrootiline sündroom, krooniline neerupuudulikkus
- Diabeet
- Hüpotüreoos
- Ravimid (androgeenid, beetablokaatorid, diureetikumid, progestiinid)

Kontsentratsioon vähenenud:

- < 0,2 µmol/L – perekondlik abeetalipoproteineemia
- Hüpertüreoos
- Alatoitumine, kaalu vähendamine
- Malabsorbtsioon
- Maksahaigused (Reye sündroom, tsirroos)
- Sepsis
- Operatsioon
- Ravimid (östrogeenid, statiinid, niatsiin, türoksiin)

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	15…25 °C 1 päev 2…8 °C 8 päeva -15…-25 °C 2 kuud
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	Immuunoturbidimeetria
HK kood	66124

Kasutatud kirjandus

1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns, DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics. 5th ed. US: Elsevier Inc; 2012.
2. Catapano AL, et al. 2016 ESC/EAS Guidelines for the Management of Dyslipidemias. The Task Force for the Management of Dyslipidemias of the European Society of Cardiology (ESC) and European Atherosclerosis Society (EAS). Eur Heart J 2016;37:2999-3058.
3. Nordestgaard BG, et al. Fasting is not routinely required for determination of a lipid profile: clinical and laboratory implications including flagging at desirable concentration cut-points – a joint consensus statement from the European Atherosclerosis Society and European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. **Eur Heart J.** 2016 Jul 1;37(25):1944-58. doi: 10.1093/eurheartj/ehw152. Epub 2016 Apr 26.
4. Mosby. Diagnostic and Laboratory Test Reference. 10 th ed. China: Elsevier Inc; 2011.
5. Reaktiivi infoleht, APOBT, Cobas systems application, 2020-06, V 12.0.
6. Langlois MR, Nordestgaard BG, Langsted A, et al. Quantifying atherogenic lipoproteins for lipid-lowering strategies: consensus-based recommendations from EAS and EFLM. Clin Chem Lab Med. 2020;58(4):496-517. doi:10.1515/cclm-2019-1253
7. CALIPER Pediatric Reference Database, cobas 6000;397-399; **https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10408363.2017.1379945?needAccess=true**

Koostanud Galina Zemtsovskaja, kliinilise keemia labori vanemarst

Karel Tomberg, vanemarst-arendusjuht

Viimati uuendatud 18.11.2024